

ИСТИНСКИ ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА И ЈЕРЕС ЕКУМЕНИЗМА

Догматска и канонска питања

- I. Основни еклисиолошки принципи
- II. Екуменизам - синкретистичка свејерес
- III. Сергијанство - кривотворење каноничности
- IV. Такозвано званично Православље
- V. Истински Православна Црква
- VI. Повратак у Истинско Православље
- VII. Ка сазиву Великог Сабора Истински
Православне Цркве

Јун 2014.

Званични документ у оригиналу
је сачињен од стране
Истински Православних Цркава
Грчке, Румуније и Руске Православне Заграничне Цркве

ИСТИНСКИ ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА И ЈЕРЕС ЕКУМЕНИЗМА

Догматска и канонска питања

I. Основни еклисиолошки принципи

Истински Православна Црква се од прошлог, двадесетог века истрајно¹ и исповеднички бори против еклисиолошке јереси **екуменизма**², као и против произишавше из ње реформе црквеног календара³ и уопште против **догматског синкретизма**⁴, који упорно и систематски, на различите начине и антијеванђелски, **на међухришћанском**⁵ и **међурелигијском**⁶ нивоу, развија везе, сапостојање, мешање и сарадњу Истине и лажи, Светлости и таме, Цркве и јереси и има за циљ појављивање **новог ентитета**, тј. нове заједнице без верског идентитета, појављивање тзв. *тела верних*.

---

¹ У оригиналу „στερεῶς“ – чврсто, одлучно, упорно, истрајно, трпељиво.

² Термини „екуменизам“ и „екуменски покрет“ произилазе из грчке речи „Οἰκουμένη“ - „Васељена“ (именица настала од партиципа) са основом речи „οἶκος“, „οἶκω“ (партицип презент: οἰκούμενος, οἰκουμένη, οἰκούμενον). • Реч „οἰκουμηνικός, -ή, -ὸν“ уведена је у црквени језик у време светих Отаца са православним значењем (Οἰκουμηνική Σύνοδος, Οἰκουμηνικός Πατήρ, Οἰκουμηνικό Σύμβολο к.ă.) • У 20. веку појављују се вештачки термини „екуменизам“ и „екуменски покрет“, али без православног значења, с обзиром да се повезују са покушајем уједињења подељених хришћана читаве Екумене (тј. света), на основу једне погрешне, јеретичке еклисиологије.

³ „Ἡμερολογιακῆς-Εορτολογικῆς Καινοτομίας“ – календарске новотарије (прим. прев.).

⁴ „Συγκρητισμός“ - „синкретизам“, од глагола „συγκρητίζω“ (συν-κρητίζω, Κρης-Κρητικός). Стари Крићани, иако су имали несугласице међу собом, удруживали су се против заједничког непријатеља у рату. • Термин „синкретизам“ означава мешање елемената различитог порекла (религија, начина богослужења, идеологија, догмата, вероисповедања и др.), са циљем произилажења нечег новог, без стварног и суштинског јединства.

⁵ „**Међухришћански**“ – који се односи на више од једног хришћанског вероисповедања, а која се налазе у синкретистичком дијалогу у циљу њиховог уједињења.

⁶ „**Међурелигијски**“ – који се односи на више од једне религије, а које се налазе у синкретистичком дијалогу у циљу њиховог уједињења.

- У својој исповедничкој борби **Истински Православна Црква** примењивала је и наставља да прихвата и примењује следеће **основне принципе** православне еклисиологије⁷:
  1. Главни услов за припадање Цркви Христовој је „**правилно и спасоносно исповедање вере**“ (преп. Максим Исповедник), односно **истинска, тачна и неизмењена**⁸ **Православна Вера**, а „на том камену“ (**Правилном Исповедању**) Господ је саздао Своју Свету Цркву⁹.
  2. Овај услов важи како за појединачна лица - верне, тако и за читаве помесне Цркве.
  3. **Католичност (Саборност)** Цркве Христове, увек у вези са Њеном **Јединственошћу** (μὲ τὴν Μοναδικότητα), **Светошћу и Апостолношћу**¹⁰, јесте Њена *квалитативна и унутрашња*¹¹, а не *квантитативна и спољашња*¹² особина. Она је Њено темељно својство које с једне стране изражава *целост (неповређеност)*¹³ и *пуноту* Истине коју Она проповеда, независно од Њених демографских и географских димензија, а са друге, *аутентичност* и *свеукупност (потпуност)* средстава које примењује за излечење и обожење пале људске природе.
  4. На основу овог **Правилног Исповедања** заснива се **светотајинско општење (заједничарење)**¹⁴ верних са Христом и међу собом, као

⁷ „Еклисиологија“ – грана догматског богословља која истражује оно што је повезано са природом и суштином Цркве, као Тела Христовог.

⁸ „Ακαίνοτόμητος“ – без новотарија (прим. прев.).

⁹ Види Мт. 16, 18.

¹⁰ Позивање на **Католичност, Јединственост** (τὴν Μοναδικότητα), **Светост** и **Апостолност** Цркве има за своју основу одговарајући члан Символа Вере: „У Једну, Свету, Католичанску (=Саборну) и Апостолску Цркву“. То су главна својства Православне Цркве.

¹¹ „**Унутрашња**“ особина – која се односи на природу, одн. суштину, на *унутрашњост* Цркве, Њену везу са Христом, кроз Оца, у Духу.

¹² „**Квалитативна и унутрашња, а не квантитативна и спољашња особина**“ – супротности „квалитативна – квантитативна“ и „унутрашња – спољашња“ имају за свој циљ наглашавање *квалитативне* димензије **Католичности**, јер се у Символу Вере Истинита и Јединствена (=Једина) Црква Христова исповеда као **Католичанска** (=Саборна), пре свега зато што **у потпуности (καθ' ὅλοκληρίαν)** поседује откривену Истину и средства за спасење (димензија *квалитативно-унутрашња*) и према томе у овом случају значење **Католичности** Цркве се у потпуности поистовећује са значењем **Православља** (Правилног Слављења, Славе, Мишљења, Вере).

¹³ У оригиналу „τὴν ἀκεραϊότητα“ – потпуност, целовитост, неоштећеност, неокрњеност, читавост (прим. прев.).

¹⁴ „**Светотајинско општење (заједничарење)**“ – заједничарење верних у Светој Тајни Божанствене Евхаристије са Христом и међу собом.

завршетак (испуњење)¹⁵ постојећег јединства у Вери, као циљ и крај, а не као средство за постизање тог јединства, тј. претходи јединство у Правилном Исповедању Вере, а затим следи општење (заједничарење) у Светим Тајнама.

5. Сви благочестиви Хришћани који имају Православно Исповедање, да би били живи удови (чланови) Цркве, обавезно морају бити у [међусобном] светотајинском заједничарењу (општењу), јер када се заједничарење у Вери и заједничарење у Светим Тајнама узајамно прожимају¹⁶ у животу верних, остварују и пројављују Једно и Јединствено (=Једино) Тело Христово.
6. НепокOLEбљиво остајање у Правилном Исповедању Вере, као и њена одбрана по сваку цену, представља питање највеће сотириолошке¹⁷ важности, а управо због тога су наши свети Оци исповедали и бранили храбро, речима, делима и крвљу нашу Свету Православну Веру. Они су то чинили у име Православне Католичанске Цркве и у име Њеног постојања.
7. Сви који проповедају и дејствују супротно Правилном Исповедању као јеретици се одвајају од Истине Вере и отпадају од заједничарења (општења) са Православном Католичанском Црквом, било да су они појединци, било да су заједнице, па макар оне формално и институционално и настављале да делују као наводне Цркве и називале се Црквама.
  - „Они који се не налазе у Истини, не припадају ни Цркви Христовој; а то је у тој мери истинитије, у којој они више лажу о себи, називајући се или будући називани пастирима и архипастирима, с обзиром да смо научени да се Хришћанство не опредељује према личностима, већ помоћу истинске и тачне вере“ (св. Григорије Палама).
8. Јединство Цркве у Истини Вере и заједничарење (општење) у Светим Тајнама, даровано свише од Оца кроз Сина у Духу Светоме, је свакако Христоцентрично и Евхаристијско. Оно се доживљава као дијахронијски¹⁸

---

¹⁵ У оригиналу „*τελειώσις*“, у издању у једноставнијем језичком облику „*όλοκλήρωση*“ – испуњење, завршетак, завршавање, комплетирање, довршење, довршавање, довођење до завршетка (прим. прев.).

¹⁶ Када су заједничарење у Вери и заједничарење у Светим Тајнама нераскидиво повезани (прим. прев.).

¹⁷ „Сотириологија“ – грана догматског богословља, која се бави спасењем људи од стране Спаситеља нашега Исуса Христа. • „Сотириолошки“ – који се односи на сотириологију, спасење људи.

¹⁸ „*Διαχρονική*“ – дијахронијски, кроз све временске периоде, у свим временским периодима (прим. прев.).

сабор и саслуживање у месту и времену „са свима светима“¹⁹, под условом да за свог јемца има православног епископа, који је - Благодаћу Божијом - носилац „Предања Истине“ (св. Иринеј Лионски).

9. Сваки православни епископ као „заједничар нарави и наследник престола“²⁰ светих Апостола, као Отац Евхаристијског Сабрања, као Учитељ Јеванђеља Правде (Истине) и као Служитељ Љубави у Истини, јесте у обличју и на месту Христа²¹ и због тога оваплоћује, изражава и обезбеђује дијакхронијску Католичност Цркве²², тј. Њено јединство са Христом, а истовремено и Њено јединство у Христу са свим помесним Црквама, које су постојале, постоје и које ће постојати као Једно Тело Христово.
- „А шта је то „једно тело“? Верни са свих крајева васељене, који живе, који су живели и који ће живети“ (св. Јован Златоуст).
10. Сваки епископ који проповеда „јерес јавно“ и „откривене главе у Цркви“²³ и учи „јеванђеље друкчије него што примисмо“²⁴ или се налази у синкретистичком општењу (заједничарењу) са инославнима и иновернима, чинећи то упорно и непрестано, постаје „псеудо-епископ“²⁵ и „псеудо-учитељ“ (15. канон Прво-другог Сабора), а епископи који опште (заједничаре) са њим, пројављујући равнодушност, допуштајући или прихватајући његово мишљење (φρόνημα) и његово пројављивање на делу,

---

¹⁹ „Дијакхронијски сабор и саслуживање у месту и времену „са свима светима““ – веома прикладно је наглашено да је „Божанствена Литургија присуство Господа нашег Исуса Христа са свима Светима. На свакој Литургији долази Христос међу нас и заједно са Њиме се „неодвојиво налази збор Светих““; „Присуство Тројичнога Бога даје Евхаристијском Сабрању Цркве његове истинске димензије: ради се о једном Евхаристијском Васељенском Сабору, који се служи (свештенодејствује) унутар Цркве; сва творевина, видљиви и невидљиви свет саслужује у Евхаристијском Приносу и заједно славослови Тројичнога Бога“; „Божанствена Литургија је један Евхаристијски Васељенски Сабор“; „на Божанственој Литургији је присутан Христос посреди Цркве Његове; заједно са Христом је Владичица Богородица, свети Анђели, сви Свети, уснула и жива браћа наша, издалека и изблиза“ (јеромонах Григорије, Ἡ Θεία Εὐχαριστία καὶ ἡ Θεία Κοινωνία, изд. „Дόμος“, стр. 133 и даље, Атина 2001.).

²⁰ Из општег тропара свештеномученику – „И заједничар нарави и наследник престола Апостола био си“ (прим. прев.).

²¹ У оригиналу „εἰς τύπον καὶ τόπον Χριστοῦ“ – речи св. свештеномученика Игњатија Богоносца (прим. прев.).

²² „Дијакхронијска Католичност Цркве“ – Католичност кроз сва времена, све временске периоде (прим. прев.).

²³ „Откривене главе у Цркви“ (израз из 15. канона Прво-другог Сабора – отворено, неприкривено, јавно, недвосмислено, смело).

²⁴ Гал. 1, 9.

²⁵ Псеудо-епископ = лажни епископ (прим. прев.).

„пропадају заједно са њим“ (преп. Теодор Студит) и престају тиме да буду канонски²⁶ и у општењу са Црквом (Κοινωνικοί)²⁷, с обзиром да се Католичност Цркве, Њено Јединство и истинско Апостолско прејемство, које са сигурношћу гарантују каноничност и општење епископа са Црквом, заснивају, произилазе и обезбеђују „правилним и спасоносним исповедањем вере“.

II. Екуменизам - синкретистичка свејерес

1. **Екуменизам**, као богословски концепт, као организовани друштвени покрет и као религијска пракса, јесте и представља највећу јерес свих векова и најсвеобухватнију²⁸ **свејерес**²⁹, јерес над јересима и **свејерес над свејересима**. Он је оправдавање за све јереси, **стварно и истински – Свејерес**, најподмуклији противник помесних Православних Цркава, као и најопаснији непријатељ човековог спасења у Христу, с обзиром да унутар његових синкретистичких оквира не могу да постоје у **нераскидивом сотириолошком јединству Истина и Живот у Христу**.
2. Екуменизам води своје порекло из протестантског света (19. век и касније) и **развија релативизацију**³⁰ **Истине, Живота и спасења у Христу** и на тај начин у самој суштини пориче *Католичност и Јединственост (Μοναδικότητα)* Цркве, с обзиром да се у његовим темељима налази (са једне стране) лажна (прелесна) теорија о „Невидљивој Цркви“ са нејасним границама, чији

---

²⁶ „Канонски“ – Епископ јесте и назива се „канонским“, када су његова хиротонија (рукоположење), његово пастирско и саборско (συνδική) деловање, а и његов начин мишљења (τὸ φρόνημά) сагласни са догматима и светим канонима Православне Цркве. У том случају [једино] може да се говори о „каноничности“ епископа.

²⁷ „Κοινωνικοί“ - један епископ, који је „Κανονικός“ („канонски“) јесте и „Κοινωνικός“, тј. јесте у заједничарењу (заједници) у Вери и Светим Тајнама са православним клиром и народом. У том случају [једино] може да се говори о „Κοινωνικότητα“ („општењу са Црквом“) епископа.

²⁸ „Περιεκτικώτερον“ („обухватнија“) – једна јерес се назива „περιεκτικῆ-περιεκτικώτερον“ („обухватна-обухватнија“) када садржи, тј. обухвата мноштво јереси. • Англиканство је карактеристично по својој „(све)обухватности“ („comprehensiveness“), јер се у његовом наручју сусрећу и сапостоје разноврсни вероисповедни, догматски ставови.

²⁹ „Свејерес“ – јерес која обухвата све јереси, све-јерес.

³⁰ „Релативизација Истине“ – негирање апсолутности Истине у Христу.

чланови наводно могу да припадају различитим „вероисповедањима“, као и (са друге стране) њен други облик тзв. „Теорија грана“, према којој су различита хришћанска „вероисповедања“ наводно гране истог дрвета Цркве, а свака грана садржи део Истине и на тај начин наводно све гране заједно чине *пуноту Цркве*.

3. Без обзира на разне теорије које је екуменизам изнедрио, **основни његов циљ јесте развијање једног синкретистичког сапостојања и сарадње**, а у наставку једног **сливања** у почетку свих хришћанских заједница (**међухришћански екуменизам**), а затим и свих религија (**међурелигијски екуменизам**), тј. развијање једног антијеванђелског процеса, који неизбежно води ка настанку једног *тела верних*, ка једној врсти свеопште религије (=сверелигије), која ће да припреми темеље за долазак *искушења последњих времена*, тј. *епохе Безаконика-Антихриста*.
4. Због свог синкретистичког карактера **екуменизам је тесно повезан (сродан) са Слободним Зидарством (Масонеријом)**, које себе промовише као *стриљиво по питању вере, пријатељски настројено*³¹ и *толерантно према јересима и религијама*, али које у стварности представља религију и надрелигију, **која непосредно и посредно садејствује остваривању екуменистичког сна**, тј. стварању *свеобухватне (идеолошке) основе из свих догматских учења и религија*, у којој ће Богооткривена Истина бити у потпуности релативизирана и изједначена са свим људским и демонским заблудама и веровањима.
5. Екуменизам је почео да напада Православну Католичанску³² Цркву пред крај 19. века, а у Синодској Објави Константинопољске Партијаршије „*Црквама Христовим посвуда*“ из **1920. године**, која представља по свеопштем признању „*Уставну повељу екуменизма*“, **екуменизам је био објављен „откривене главе“**, с обзиром да карактерише јереси са Запада и читавог света као наводне „*поштоване Хришћанске Цркве*“, „*које више нису стране једна другој*“, већ „*сродне и блиске у Христу*“, и „*санаследнице и сателесенице Божијег обећања у Христу*“. У њој се предлаже као *први корак*

---

³¹ „*Συγχρωτιστικός*“ – од глагола „*συγχρωτίζομαι*“ – бити у додиру, дружити се, имати везе, односе, контакте, имати и стицати честе и блиске контакте са неким.

³² „**Православна Католичанска Црква**“ – *Католичанска Црква* у потпуности се поистовећује са Једном и Јединственом (=Једином) Црквом, тј. са Православном, Која наравно нема никакве везе са папизмом, који се уобичајено данас назива „Католичка“ или „Римокатоличка Црква“. • Види фусноту бр. 12, „Квалитативна и унутрашња, а не квантитативна и спољашња карактеристика“.

њене примене употреба јединственог календара, због истовременог празновања Православних и инославних.

6. Као примена ове екуменистичке Објаве на делу и као последица антиканонских одлука антиправославног „Конгреса“ у Константинопољу 1923. године, **прихваћен је у суштини тзв. „григоријански календар“, као наводни исправљени јулијански**, без обзира на то што је био **разобличен и осуђен** чим се појавио на Западу (1582), као озбиљна (погубна) папска новотарија од стране три Свеправославна Сабора на Истоку (1583, 1587. и 1593), чије одлуке **настављају да важе** и као тешко бремене леже над **новаторима** (новокалендарцима, прим. прев.), **који се налазе у расколу**.
7. **Реформа црквеног календара**³³, уведена 1924. године у Грчку Цркву, Константинопољску Патријаршију и Румунску Цркву, а затим постепено и у друге помесне Цркве, **удара на принцип (=противречи) Католичности (Саборности) Православне Цркве** и према **начину** на који је примењена (једнострана и антиканонска), а и због њеног **циља** (екуменистичко-синкретистичког), **задавши на тај начин снажан (смртоносан) ударац**³⁴ **спољашњем исказивању и пројављивању Једног Тела Цркве у свету**, које се остварује и помоћу јединственог **црквеног календара**.
8. Света Православна Католичанска (Саборна) Црква, **Својим највишим саборским ауторитетом**, изразила је своју чврсту и непроменљиву вољу, да се Њено јединство пројављује и у **заједничком празновању од стране свих Хришћана највећег од свих празника – Пасхе (Васкрса)**, коначно одредивши на Светом I Васељенском Сабору 325. године вечно Правило о одређивању датума Пасхе – Пасхални Канон (Пасхалију).
9. Овај саборски Акт, у суштини **дубоко еклисиолошки и догматски**, претпоставља пролећну равнодневницу као основу за тзв. Одредбе о Светој Пасхи, која је као фиксни датум, у **црквеном смислу**, од тада **споразумно/сагласно** установљена за **21. март** према тада употребљаваном јулијанском календару. Јулијански календар је на тај начин био прихваћен (установљен) као **црквени календар** и као осовина годишњег [круга] **Православног празничног календара**. На његовој основи, све до VI века, постепено се остварило календарско усаглашавање³⁵ међу помесним

---

³³ „Н Ημερολογιακή-Εορτολογική Καινοτομία“ – календарска новотарија (прим. прев.).

³⁴ У оригиналу „διὰ πλήγματος δεινού“, у енглеском преводу „with a mortal blow“.

³⁵ У оригиналу „ἐναρμόνισις“.

Православним Црквама, које су се до тада налазиле у различитим календарским окружењима (=употребљавале различите календарске системе, прим. прев.).

- 10.** Свети Оци I Васељенског Сабора у Никеји изразили су богонадахнуто, али и пророчки, *антисинкретистички дух Цркве*: „да се не празнује заједно са Јудејима“, и следствено томе да се не тежи празновању заједно са јеретицима. Овај принцип обезбеђује спољашње – видљиво Јединство Једног Тела Цркве и поставља *границу између Истине и јереси*, што је сасвим супротно већ осуђеној календарској реформи из 1924. године, чији је **циљ био заједничко празновање [Православних] са инославнима из свејеретичког папизма и протестантизма, са намером да се учини видљивим наводно постојеће невидљиво јединство између њих (=инославних) и Православља.**
- 11.** Екуменисти који долазе из редова Православних³⁶, а нарочито они екстремнији међу њима, претрпевши катастрофалне последице разједајућег синкретизма, мисле да је Једна, Света, Саборна и Апостолска Црква Христова, због богословских и културолошких спорова и подела, **наводно изгубила своју Католичност**. Они због тога предлажу и теже Њеном наводном „поновом васпостављању“, помоћу једног **компромисног уједињења** разједињених, Православних и јеретика, које ће наводно да *поново васпостави евхаристијско општење (заједничарење)*, наравно без заједничког Исповедања Вере, **очигледно по обрасцу (тј. примеру) Уније**. Други, умеренији екуменисти се задовољавају приборовањем инославних Православнима, говорећи „о читавом телу Цркве“ као да се наводно инославни налазе унутар граница Цркве, јер екуменисти не поистовећују харизматичне (благодатне) и канонске границе Цркве³⁷, као присталице „Шире Цркве“ или „Цркве у ширем и најширем смислу“, с обзиром да *проналазе или признају* постојање „цркава“ и „благодати Божије“/“спасења“ и *изван граница Истине и Истинске Православне Цркве (ecclesia extra ecclesiam, extra muros - црква изван Цркве, изван Њених зидова)*.
- 12.** Учествовање екумениста из редова Православних у тзв. „Светском савету цркава“ (1948. и касније), као и у другим екуменистичким

---

³⁶ „Οί ἐξ ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστές“ – екуменисти који произилазе из Православне Цркве и учествују, тј. укључили су се у јеретички екуменски покрет.

³⁷ „Канонске и харизматичне (благодатне) границе Цркве“ • Види фусноту бр. 48.

организацијама, представља одрицање на делу Православне Цркве као пуноте Истине и спасења у Христу, с обзиром да је основни предуслов органског учествовања у таквим међурелигијским телима суштинско, или барем и прећутно, одрицање постојања аутентичне црквене Католичности у данашње време, као и осећање потребе за поновним васпостављањем једне наводно аутентичне Католичности, тј. потребе за једним наводним поновним оснивањем Цркве.

- 13.** У основи тих антиправославних и потпуно новоизмишљених схватања налазе се: тзв. „Криштењско богословље“, догматски синкретизам, укидање „граница“ Цркве, осећање „екуменистичког братства“, теорија „Сестринских цркава“, тзв. „богословље два плућна крила“, теорија „једне и раздвојене Цркве“, „превазилажење старе јересиологије“, као и друга разноврсна злославна мишљења (какодоξία), која су постепено довела екуменисте из редова Православних до одрицања еклисиолошке и сотириолошке јединствености (ἁποκλειστικότητα – јединствености, искључивости)³⁸ Православне Цркве, па чак и до саборског (синодског) признања инославних заједница и њихових светих тајни, заједничких молитава са њима, и то на највишем нивоу, до давања светих тајни њима, потписивања заједничких изјава и декларација због наводног заједничког сведочења са њима, као и до осећања обавезе за заједничким служењем свету, као да су наводно Православље и јереси заједнички одговорни за његово спасење.
- 14.** Помоћу свега тога у потпуности се изопачило схватање јеванђелске Љубави, која се упражњава заједно са Истином и кроз Истину, укоренило се једно дубоко и непрестано продубљујуће синкретистичко општење, у име некакве кривотворене икономије се заузима став свеобухватности и прожимања са инослављем, дошло је до мешања нечега што се не може мешати, појавило се (једно) реално јединство међу екуменистима свих врста, једно тело верних, подразумева се не у Јединственој (=Јединој) Истини Православне Католичанске Цркве, већ на основу магловитог хуманистичког сањарења, без мисионарске димензије и позивања заблуделих ка повратку у покајању у Очев Дом, тј. у Једну, Свету, Саборну и Апостолску Цркву.

---

³⁸ „Одрицање еклисиолошке и сотириолошке јединствености (искључивости)“ – одрицање чињенице да је спасење могуће једино унутар Православне Цркве и да је једино Она Истинска Црква Христова (прим. прев.).

III. Сергијанство – кривотворење каноничности

1. Друга појава и покрет, сродан екуменизму, који такође има еклисиолошку димензију, јесте тзв. *сергијанство*, које је у првобитним околностима гоњења Цркве у бившем Совјетском Савезу помоћу, првобитно митрополита, а затим патријарха московског Сергија Старогородског (+1944), који је пао и пристао на компромис, **предало** у руке безбожних и богоборних бољшевика један **по спољашњем изгледу читав (неповређени)**³⁹ *црквени организам*, да би у њиховим рукама он постао **безвољно оруђе** у њиховој жестокој борби против Саме Цркве као носиоцу пуноте Истине Христове.
2. *Сергијанство није само совјетска појава*, јер је дубоко ранило и помесне Православне Цркве земаља Источне Европе, где су након Другог светског рата успостављени атеистички и антихришћански комунистички режими.
3. Суштина *сергијанства* је у прелести да је могуће користити **лаж (превару)** као наводно средство за очување Истине и да је сарадња са непријатељима и гонитељима Цркве наводно средство Њеног опстанка, а у стварности се десило управо супротно: *сергијански епископи претворили су се у оруђе безбожних комуниста* за контролу над Црквом, са циљем Њеног моралног и духовног слабљења, све до Њене коначне разградње и уништења.
4. *Сергијанство је у области еклисиологије у потпуности изопачило смисао православне црквене каноничности*, јер у *границама сергијанства каноничност* је суштински била одсечена од Духа и Истине аутентичног канонског Предања Цркве, предузевши на тај начин једно **формално прилагођавање законитости**, које се може користити за оправдање било каквог безакоња управљајуће јерархије, а у коначној фази се ова **на први поглед каноничност** претворила у **вештину управљања** у циљу потчињавања црквеног народа *сергијанској јерархији*, независно од правца којим је она водила верне.

---

³⁹ У оригиналу „ἄρτιος“ – 1. потпун, целовит, комплетан, перфектан; 2. недирнут, неповређен (прим. прев.).

5. Након пада антихришћанских режима, крајем прошлог, двадесетог века, под новим условима политичке слободе, **најтежа еклисиолошка девијација сергијанства** сачувана је као *наследство из прошлости*, истовремено **изменивши свој облик**.
6. Антицрквено⁴⁰ *сергијанство*, које је у своје унутрашње биће (суштину) одавно дубоко унедрило **светски дух, безсавесност, превару и патолошку сервилност** према моћницима овога света, **наставља да издаје Цркву**, не више због наводног страха од репресалија безбожних властодржаца, већ због користољубивих и оосветских побуда и под плаштом наводне *каноничности*, **продаје слободу Цркве** у замену за пријатељство са моћницима овога света, наравно, заједно са свим материјалним користима и престижним друштвеним положајем.
7. У таквом свом *измењеном (модификованом)* облику вирус *сергијанства* данас, као *нео-сергијанство* или *пост-сергијанство*, али и у другим облицима државне контроле [над Црквом], **повређује у одређеном степену велики део јерархије помесних званичних православних Цркава** у читавом свету, **садејствујући на тај начин ширењу посветовњаченог (секуларистичког) и синкретистичког екуменизма**, под плаштом једне лажне (обманљиве) *каноничности*.
8. Верни (благочестиви) клирици и лаици, **који имају здраву догматску и канонску свест, треба да држе истински (аутентични) светоотачки став** по питању појава и покрета који имају *еклисиолошки и сотириолошки значај*, као што су екуменизам и *сергијанство*, а нарочито када се те појаве систематски утврђују и нашироко распрострањују, чак и ако не теже увек јасном догматском изражавању, али се на подли и разједајући начин унедрују и шире (сеју) унутар Тела Цркве, тј. ако се оне активно прихватају или пасивно дозвољавају од стране свих епископа једне или више помесних Цркава.
9. У овим случајевима, **суштина борбе** против таквих антијеванђелских, антиправославних и изопачујућих појава **није једноставно и само некакав могући (алтернативни) став у границама наводне икономије, већ је неопходно да се одмах прекине црквено општење (заједничарење) са епископом и јерархијом**, која саборски уводи јерес у Цркву, било да је

---

⁴⁰ У оригиналу: „Ο ἐκκλησιαμάχος Σεργιανισμός“ – цркво-борачко сергијанство (прим. прев.).

пропеда, било да доприноси њеном распрострањењу ћутањем, пасивношћу или равнодушношћу (15. канон Прво-другог Сабора).

10. *Ограђивање (=одвајање)*⁴¹ од отпалих пастира (=од пастира који су на тај начин већ отпали), а који су [самим тиме] већ окарактерисани као „псеудо-епископи“ и „псеудо-учитељи“, представља **најнеопходнију обавезу истински Православних у време јереси због очувања Јединствености, Јединства и Католичности Цркве** (τῆς Μοναδικότητος, τῆς Ἐνότητος καὶ τῆς Καθολικότητος τῆς Ἐκκλησίας); такође и због исповедничког сведочења **Вере**, али и због мисионарског спасоносног **позива на покајање** онима који су скренули и онима који се налазе у општењу са њима.

IV. Такозвано званично Православље

1. Значење термина „**званично Православље**“ је уско повезано са терминима „**званична Црква**“ и „**званичне помесне Цркве**“.
2. „Званично Православље“ је **она специфична идеолошка конструкција (ἰδεολόγημα) тзв. званичних помесних Цркава која представља некакво све више и више „млако“**⁴² Православље, које је примењивањем **еклисиолошких и канонских реформи (новотарија)**, предвиђених у горепоменутој патријаршијској Објави из 1920. године, било доведено до **његовог постепеног отуђења од аутентичног Православља**.
3. Године 1924. је учињен први и велики корак ка остварењу **овог планског и систематског отуђивања од аутентичног Православља** увођењем папског календара у поједине помесне Цркве, чији се број временом увећао, све до тачке да је у неким случајевима прихваћена чак и папска Пасхалија, што представља отворено преступање Ороса I Светог Васељенског Сабора.

---

⁴¹ У оригиналу „Ἡ Ἀποτείχισις“.

⁴² „Знам дјела твоја, да ниси студен ни врућ. О, да си студен или врућ! Тако, пошто си млак, и ниси ни студен ни врућ, избљуваћу те из уста својих.“ (Отк 3, 15-16). Реч „млако“ се на овом месту не односи просто на млакост у деловању, већ на млакост у вери, догми. Ова млакост у Православљу, наравно, представља јерес, јер не постоји средњи пут између Истине и лажи, између Православља и јереси. Оно што и у најмањем одступа од догматске Истине већ се налази у лажи, тј. јереси, а онај што одступа макар и у најмањем од Православља налази се у области јереси.

4. „Званична Црква“ је назив који су руски верници у Катакомбама дали *државној Цркви*, тј. признатој и потпуно зависној од стране безбожног совјетског режима, која се развила у познату *сергијанистичку и екуменистичку Московску Патријаршију*.
5. Данас се термини „званична Црква“ и „званичне помесне Цркве“ односе на познате историјски обликоване помесне Цркве, чије **јерархијско вођство званично прихвата и саборски учествује у екуменском покрету**, подстиче, дозвољава или допушта екуменизам као богословски концепт и као религијску праксу, заклањајући се плаштом наводне *каноничности*, на начин на који је схвата *сергијанство*, а усваја непосредно или посредно и многе друге облике отпадништва од Православља (види разједајуће појаве, као што су изопачавање Светих Тајни, нарочито форме Крштења, литургијске реформе под изговором „литургијског препорода“, новоизмишљено „пост-патристичко богословље“, званично дубоко унедрење синкретистичког екуменизма, нарочито у богословским школама, губитак црквених критеријума за *проглашавање Светих*, разноврсне облике посветовњачења (секуларизације) и искривљавања аутентичног црквеног етоса, усвајање схватања црквене икономије супротног светим Оцима и др.).
6. **Све ове тзв. званичне Цркве већ су одлучно, чврсто и без покајања ступиле у процес синкретистичке апостасије (=отпадништва), сергијанистичког и екуменистичког типа**, у један антицрквени и антиканонски процес, који се **саборски** подстиче или допушта од њихових јерархија, са којима **Истински Православна Црква не може да има никакво молитвено, светотајинско нити административно општење**, будући верна (=доследна) својим еклисиолошким принципима у односу према „псеудо-епископима“ и „псеудо-учитељима“.

V. Истински Православна Црква

1. **Истински Православна Црква** обухвата у Своме наручју и сједињује у Оцу, кроз Сина у Светоме Духу, онај велики део благочестивог клира и народа помесних Православних Цркава, **који се одлучно супротставио**

проповедању цркво-убилачке (ἐκκλησιοκτόνου) јереси екуменизма и њеном непосредном примењивању на делу, као и антицрквеном (ἐκκλησιολάχου) *сергијанству*, прекинувши свако општење са реформаторима (новаторима) екуменистима, као и сергијанцима.

2. Верни чувари Завета Његове Светости Патријарха Тихона (+1925) у Русији нису признали режимску Цркву и *сергијанство* (1927. године) и један део њих радије је изабрао да трпи гоњења и да потражи уточиште у **Катакомбама**, пројавивши на тај начин Мученике и Исповеднике Вере, док је други део изашао из Русије и саставио црквену управу у **дијаспори**, такође пројавивши блиставе примере Исповедника и Светих, светске славе и значаја.
3. У Грчкој, у Румунији, на Кипру, у Бугарској и на другим местима, чврсто повезане заједнице [верних] одбациле су **реформу црквеног календара (=календарску новотарију) 1924. године** и јерес екуменизма, такође изабравши да радије трпе гоњења и пројавили **Мученике и Исповеднике Вере**, да би остали верни Светим Предањима светих Отаца Цркве, а Господ наш је крепио и награђивао ревност по Богу Својих истинских чада задивљујућим и чудесним Знамењима, као што је Јављање Часног Крста у Атини (14.9.1925. по црквеном календару).
4. Након увођења календарске новотарије 1924. године у Грчкој, они који су остали верни **светоотачким Предањима** почели су да употребљавају назив „Истински Православни Хришћани“, а то су учинили и Православни Хришћани руских Катакомби, тзв. *Тихоновци*⁴³.
5. У разним местима и у разна времена употребљавали су се и **разни други називи** за оне који су **одбацили** [календарску] новотарију 1924. и јерес екуменизма, али су се они увек **налазили** у границама **истинске црквене свести** (ὑψηλοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος) и **јеванђелског етоса**, као и **законитог и канонског поретка**⁴⁴, **имајући** истинско и непрекинуто Апостолско прејемство. **Сви они заједно сачињавају Истински**

---

⁴³ *Тихоновци* су сами почели да употребљавају назив „Истински Православни Хришћани“, без било каквог договора са својом грчком Истински Православном браћом. • Нажалост, називе „Истински Православна Црква“ и „Истински Православни Хришћани“ данас употребљавају и многе заједнице које немају никакве везе са Православљем - прим. прев.

⁴⁴ „**Законити и канонски поредак**“ – поредак који је у сагласности са законима Православног црквеног Предања и светим саборским правилима (канонима) Православља. • Види фусноту бр. 26, „Канонски“.

Православну Цркву, Која јесте, након непрестаног све већег и већег удаљавања екумениста са пута Истине, **аутентичан продужетак (=наставак)** Једне, Свете, Католичанске (Саборне) и Апостолске Цркве у нашој савременој епохи.

6. Догматски неопходна **епископска структура**, због састављања и настављања помесних **Истински Православних Цркава**, била је, Благадаћу Божијом, обезбеђена било преласком у Њу архијерејâ из новог календара, разуме се након Православног Исповедања Вере, било рукополагањем епископâ од стране **Истински Православног црквеног свештеноначалија** у дијаспори, које је имало несумњиво Апостолско прејемство, према томе **Апостолско прејемство и каноничност Истински Православне Цркве су доказани и утврђени, неповређени, неоспорни и потврђени Божијим знацима.**

VI. Повратак у Истинско Православље

1. Приликом примања⁴⁵ покајаних јеретика и расколника Васељенски и Помесни Сабори Цркве су осим **принципа акривије** примењивали с времена на време и **принцип икономије**, тј. канонски и пастирски принцип (праксу)⁴⁶, према коме је могуће **привремено одступање** од слова свештених канона, без престапања њиховог духа.
2. Али **икономија** не може, наравно, **никада и ни у ком случају** да се претвори у оправдање било ког греха или било каквог компромиса у односу на „**правилно и спасоносно исповедање вере**“⁴⁷, с обзиром да **икономија** има за свој циљ искључиво и само олакшање, у духу човекољубивог снисхођења, спасења душа, „за које је Христос умро“.
3. Примена **икономије приликом примања** јеретика и расколника у црквено општење **ни на који начин не значи** да Црква **признаје валидност и**

---

⁴⁵ „Алодохі“ („примање“) – примање јеретика представља то да Црква прима у Своје наручје јеретике, који се враћају, наравно, са свешћу и у духу покајања.

⁴⁶ „Пастирски“ – принцип (пракса) пастирâ, који се брину у Христу и у страху Божијем за спасење словесног стада Цркве.

⁴⁷ „Правилно и спасоносно исповедање вере“, тј. не дозвољава се икономија, „нема места компромису“ у питањима Вере.

постојање оних светих тајни, које се врше изван Њених канонских и харизматичних (благодатних) граница⁴⁸.

4. Света Православна Црква никада није признавала саме по себи (ἀπολύτως) и на даљину (ἐξ ἀποστάσεως)⁴⁹, ни по акривији ни по икономији, свете тајне које се врше изван Ње, уколико они који их врше и примају остају у наручју својих јеретичких или расколничких заједница.
5. Примењујући икономију искључиво и једино због примања у покајању⁵⁰ појединаца или заједница које се налазе изван Ње, Православна Црква прихвата⁵¹ само спољашњу форму јеретичке или расколничке тајне, наравно, ако је она била сачувана без изопачења, нарочито по питању крштења, и оживљава ову спољашњу форму Благодаћу Светога Духа, Која пребива у Њој, преко носиоца Њене пуноте у Истини Христовој, тј. преко Православних епископа.
6. Конкретније, по питању тајни које се врше у тзв. званичним православним Црквама, иако Истински Православна Црква не понавља у сваком поједином случају њихову спољашњу форму (=форму тајни) над онима који у духу покајања улазе у општење са Њом, Она [тима] не потврђује (не

---

⁴⁸ „Канонске и харизматичне (благодатне) границе Цркве“ – „канонске границе“ се одређују помоћу догмата и светих канона Православне Цркве (види фусноту бр. 26, „Канонски“), а „благодатне границе“ се одређују углавном помоћу Светих Тајни, преко којих делује Благодат Божија на верне. У Православној Цркви се ове две границе не раздвајају, већ се подударају. Навођење тих граница на овом месту бива управо зато да би се нагласило њихово подударање, с обзиром да екуменисти сматрају да су благодатне границе Цркве шире од Њених канонских граница, тј. признају светотајинску благодат и у разним јеретичким заједницама (види претходно, у овом тексту, поглавље II, 2 и 11).

⁴⁹ Православна Црква никада није признавала онтолошки непостојеће свете тајне јеретика ни „у апсолутном смислу“ („ἀπολύτως“), тј. саме по себи (самостално и независно), ни „на даљину“ („ἐξ ἀποστάσεως“), уколико јеретици остају одвојени од Ње. Али када носиоци ових јеретичких тајни треба да уђу и да се присаједине Њеном Телу, тада је реч **искључиво и једино** о њиховој *правилној форми*, да би Црква дала *садржај* тим тајнама, које су, подразумева се, све до тог тренутка биле празне, без суштине и без Благодати (види у овом тексту следећи одељак § 6, 5).

⁵⁰ У оригиналу „κατὰ τὴν εἰσδοχὴν ἐν μετανοίᾳ“ – улазак у покајању у Цркву, разуме се, на овом месту не значи начин примања, тј. само Светом Тајном Покајања и Исповести, већ се односи на *дух и расположење* расколника или јеретика који је схватио своју грешку, каје се и присаједињује се Истинској Цркви.

⁵¹ „прихвата“ – питање прихватања или неприхватања спољашње форме тзв. „светих тајни“ јеретика и расколника зависи од *пастирског расуђивања* епископа, тј. прихватање није обавезујуће, већ *могуће, произвољно, необавезујуће*.

тврди)⁵² њихову валидност, нити њихово спасоносно дејство, нарочито не код оних који „свесно“⁵³ остају у општењу са синкретистичким екуменизмом, као и са сергијанством, имајући у виду сазивање Великог Сабора Истински Православне Цркве, који ће да запечати оно што се већ десило на локалном нивоу⁵⁴.

7. У сваком случају, сигурно је да када се повређује чистота догмата Цркве, а самим тим се ослабљује или се у потпуности прекида нераскидива веза **Исповедања, Католичности и Општења**, тада су **светотајинске и сотириолошке последице најозбиљније и најтеже**, јасно предвиђене од стране Апостолског, Светоотачког и Саборског Предања⁵⁵.
8. Св. Василије Велики, иако се сам заузима за акривију, прихвата и употребу икономије за неке јеретике и расколнике (канон 1). Узимајући то у обзир, важно је указати на чињеницу да је Света Православна Црква **саборски установила и употребу икономије** „за оне који се присаједињују Православљу и уделу спасаваних“, као што се види из познатог 95. канона Светог Пето-шестог (Трулског) Сабора, према коме се различити расколници и јеретици примају на различите начине, било **само Покајањем, писменим Исповедањем Вере (Λιβέλλου)**, као пре векова осуђени несторијанци и монофизити, било **Миропомазанњем**, било **Крштењем**.
9. Имајући на уму све горе наведено, као и различите околности у свакој помесној Цркви, **Истински Православна Црква се односи са нарочитом пажњом** према свим клирицима и лаицима из тзв. званичних православних Цркава који желе да уђу у општење са Њом, водећи рачуна, када примењује

---

⁵² „**διαβεβαίωσις**“, од глагола „**διαβεβαίωω**, -ω“ – **διαβεβαίωνω** • Значење овог параграфа треба посматрати у међусобној зависности (повезано) са значењем претходних параграфа 1-5, а не издвојено.

⁵³ „**свесно**“ - VII Васељенски Сабор анатемише оне који „свесно“ опште са јеретицима, тј. иако знају да су они јеретици.

⁵⁴ „**оно што се већ десило на локалном нивоу**“ – мисли се на оно *што је добро и правилно учињено* од стране помесних Сабора (Синода) Истински Православних Цркава. Тумачење и разјашњење овог параграфа је следеће: Када се деси да Истински Православна Црква не понавља спољашњу форму тајни тзв. званичних православних Цркава над онима који се враћају и улазе у Њу, не значи да потврђује (**ἐπιβεβαίωσει**) њихову светотајинску, унутрашњу и сотириолошку (спасоносну) валидност.

⁵⁵ Што се тиче новотарâ екумениста прекид наведене „везе Исповедања, Католичности и Општења“ је већ чињеница и представља стварност са свим последицама.

пастирско старање о њима, о оном суштинском (најбитнијем), тј. да они приступе својој одлуци **слободно, савесно и одговорно**.

10. Као опште правило – **монаси и мирјани** из тзв. званичних православних Цркава који су, разуме се, крштени према православној форми⁵⁶, примају се у општење **Миропомазањем, једним посебним чином**, који је нераздвојно повезан са Светом Тајном Исповести, **док клирици** подносе писмену молбу и ако буде прихваћена, примају се у општење на исти начин (који је претходно наведен), а затим и **нарочитим чином хиротесије**, која је састављена посебно за такве случајеве.
11. Разуме се, да у складу са специфичностима места и околности, употреба блажег или строжег чина, **подлеже одлуци локалног епископа, на основу саборски одређених критеријума или надлежног Сабора**, према речима св. Кипријана Картагинског:
  - *„У том питању ми никог не присиљавамо, нити намећемо закон, јер сваки јерарх има слободу воље у управљању Црквом, а даће и одговор Господу за своја дела“.*
12. Један **Велики**⁵⁷ **Општи Сабор**, свеправославног ауторитета, могао би да установи **опште критеријуме и предуслове** за праксу примања оних који се враћају из различитих новонасталих расколничких и јеретичких заједница у **Истински Православну Цркву**.

VII. Ка сазиву Великог Сабора Истински Православне Цркве

1. Током прошлог двадесетог века, Истински Православни архијереји, када су имали ту могућност, **предузимали су на локалном (помесном) нивоу саборске осуде** како екуменизма тако и сергијанства, а такође и Слободног Зидарства (Масонерије).
2. Као пример могу се навести **осуде екуменизма** од стране Синода Руске Православне Заграничне Цркве 1983. године, као и од стране Цркве Истински Православних Хришћана Грчке 1998. године, такође и **осуда**

---

⁵⁶ Православно Крштење врши се троструким погружењем и израњањем из воде у крстионици, „у Име Оца и Сина и Светога Духа“ (Мт. 28,19).

⁵⁷ „Μείζων“ – „Велики, Већи“ (компаратив придева „μέγας“ – „велики“) • Црквени термин за проширене Саборе.

сергијанства од стране Катакомбне Цркве у Русији, као и од стране Руске Православне Заграничне Цркве у различитим временима, а на крају и **осуда Слободног Зидарства (Масонерије)** од стране Цркве Истински Православних Хришћана Грчке 1988. године⁵⁸.

3. Ове саборске осуде, нарочито јереси екуменизма, представљају **значајан корак према правилном путу**, ка сазиву Општег Сабора **Истински Православних**, који ће са вишим ауторитетом донети одлуке у вези **календарске новотарије** и антијеванђелског и синкретистичког екуменизма.
4. Данас је неопходно сједињење у једно заједничко Тело свих помесних Цркава Истинског Православља, **на основу заједничког и Правилног Исповедања Вере**, са циљем да се створе предуслови за састајање и сазивање **Великог Општег Сабора ових Цркава**, свеправославног нивоа и ауторитета, због делотворног **супротстављања** јереси екуменизма, као и разноврсним облицима **синкретизма**, а и због **разређења** разноврсних проблема и питања, **практичне и пастирске природе**, која произилазе из њих (=јереси), а тичу се генерално црквеног живота али и верних појединачно, да би се осигурала свеза Мира и Љубави у Христу.
5. Ова потреба постаје схватљива када се има у виду да је Истинска Црква, као стварно Тело Христово, по својој природи – **Католичанска**, тј. има пуноту Истине, Благодати и спасења, и **изражава се саборски кроз Своје епископе** по питању инославних учења и њима изазване *свеопште светске саблазни*. Због тога је **дужна да тежи** с једне стране **излагању** Истинâ Вере, због јасног разграничења између Истине и лажи, а са друге **разобличавању** и **осуди** заблуде и штете од јереси и јеретика, због заштите пастве, **констатујући** (на тај начин) и **проглашавајући већ постојеће отпадање јеретика** (=отпадање које се већ догодило)⁵⁹.
6. На тај начин, **на Великом и Општем Сабору Истински Православне Цркве**, биће објављена свој васељени с једне стране наша **Јединствена (=Једина) Нада**, Која постоји у Истинској Цркви, као једини излаз из свих

---

⁵⁸ Саборске осуде које се помињу у овом параграфу, наравно, већ се у потпуности поштују и прихватају од стране Истински Православних и представљају основу за одлуке очекиваног Великог Сабора.

⁵⁹ Саборске осуде не проузрокују *отпадање* јеретика, већ прво разобличавају (жигосу) јерес због заштите пастве, а друго, констатују и објављују *отпадање* јеретика које се већ догодило.

безизлаза „онима који ће наследити спасење“⁶⁰, а са друге стране **крајња и коначна супротност, као међусобна искључивост између Православља и синкретизма, екуменистичког и сергијанског усмерења**, на славу Оца и Сина и Светога Духа, заступништвом Пречисте Богомајке, Апостола и Отаца Цркве.

7. Нека се удостојимо да у блиској будућности, следећи свете Оце и Свете Саборе, чувајући неизмењену „једанпут нам **предану веру**“⁶¹, објавимо заједно са Оцима Свеправославног Сабора 1848. године:

„Држимо се Исповедања које смо чисто примили..., одбацујући сваку новотарију као наговор ђавољи. Онај који прима новотарију, тај је као да проповедану Православну Веру као несавршену прекорева. Али, Православна Вера је као потпуна већ запечаћена, зато јој није могуће чинити ни додавања нити одузимања, нити било какве друге измене; а сваки онај који се усуди да то или учини, или саветује, или помисли, већ се одрекао Vere Христове“.

*Дародавцу Почетка и Краја,
Оцу и Сину и Светоме Духу,
Једноме Свих Божанству
нека је Слава, Моћ и Част,
сада и увек,
и у бесконачне векове векова.
Амин!*

---

⁶⁰ Види Јевр. 1, 14 (прим. прев.).

⁶¹ Види Јуда 3.